

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, October 24-26, 1981

Nr. 203

WEINBERGER PATARIA EUROPAI GINKLUOTIS

Amerikos Lietuvių Tarybos 41-mas suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Tarybos 41-mas suvažiavimas įvyko spalio 17 dieną Lietuvių Tautinių sąnamuose, Chicagoje. Atidarė ALTO pirm. dr. Kazys Sidlauskas. Minutės susikauptu pagerbtas brangus, neseniai miręs valdybos narys a.a. J. Skorubskas ir kiti mirusieji ALTO nariai. Pirmininkas pasveikino garbės svečius: gen. kons. J. Daužvardienę, iš Lietuvos atvykusį dr. K. Eriugį, kun. A. Trakį.

Suvažiavimui pravedti kvietė ALTO vicepirmininkus: sekretoriata pakviest: M. Prinsvilius, St. Mankus, K. Radvila. Į mandatų komisiją išrinkti: I. Blinstrubienė, P. Bučas, M. Barjenė.

Rezoliucijų komisiją išrinkti: pirm. dr. J. Valaitis, nariai: T. Blinstrubas, J. Daugėla, A. Devenienė, V. Jokubaitis, P. Petrusaitis, adv. R. Sakis, dr. V. Šimaitis, V. Šonimas.

Invokacijai sukalbėti buvo pakviestas kun. J. Prunskis. Jis meldė išvalgumo svarstymuose ir naujų planų tiesime, bei vienybės ir broliškos meilės darbuose.

Sveikinimai

Perėmus suvažiavimą vadovauti dr. J. Valaitiui, vyko sveikinimai. Gen. kons. J. Daužvardienė sveikino Lietuvos diplomatinės tarnybos ir savo vardu. Dėkojo už darbą Lietuvos laisvės kovose, kad ALTO ir diplomatinės tarnybos santykiai artimi, kad ALTO ir Lietuvos bendradarbiavimas būtų dar geresnis. Tiesiogiai pasveikino Lietuvos laisvės kovos dalyvius, kurie dabar dirba Amerikoje. Tiesiogiai pasveikino Lietuvos laisvės kovos dalyvius, kurie dabar dirba Amerikoje.

M. Rudienė, sveikindama BALFO vardu, išskėlė ALTO sekmingas pastangas apjungti centrinę organizaciją darbu dėl Lietuvos. Linkejo su draisa ir ištverme žengti pirmyn. M. Rudienės pakviestas dr. K. Eriugis pabrėžė išsivijus lietuvių darbų didelę svarbą. Šis darbas turi likimną reikšmę mūsų tautai. Nėra nesvarbių darbų, kada tėvynė pavojuje. Apsidžiaugė, kad ALTO apjungia tiek daug lietuvių organizacijų. "Mes tėvynėje tą žinome ir tuo džiaugiamės. Tautos priešas siekia mus suskaldyti ir suvirškinti. Šalia vienybės, svarbu įvairovę, svarbus politinis darbas". Išrei-

vių lietuvių išleisti enciklopedija priverstė ir okupantą neleidžiant enciklopedijos leidimo Lietuvoje. Labai svarbu, kad palaikomas Lietuvos inkorporavimo nepripažinimo lėstinimas. Lietuvos reikalui turi ypatingos reikšmės įvairiomis kalbomis leidimas L.K. Bažn. kronikos. (Bus daugiau)
(ALTO Informacija)

LEIS ŽMONĖMS NAGRINETI DOKUMENTUS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reagan rengiasi paprašyti prez. Carterio paskelbti nuostata, kuris draudžia pašaliniams žmonėms žiūrėti valstybės dokumentus, jeigu žmogus nėra tiesiogiai suinteresuotas, jeigu jo neličia. Advokatams duodamos platesnės lengvatės.

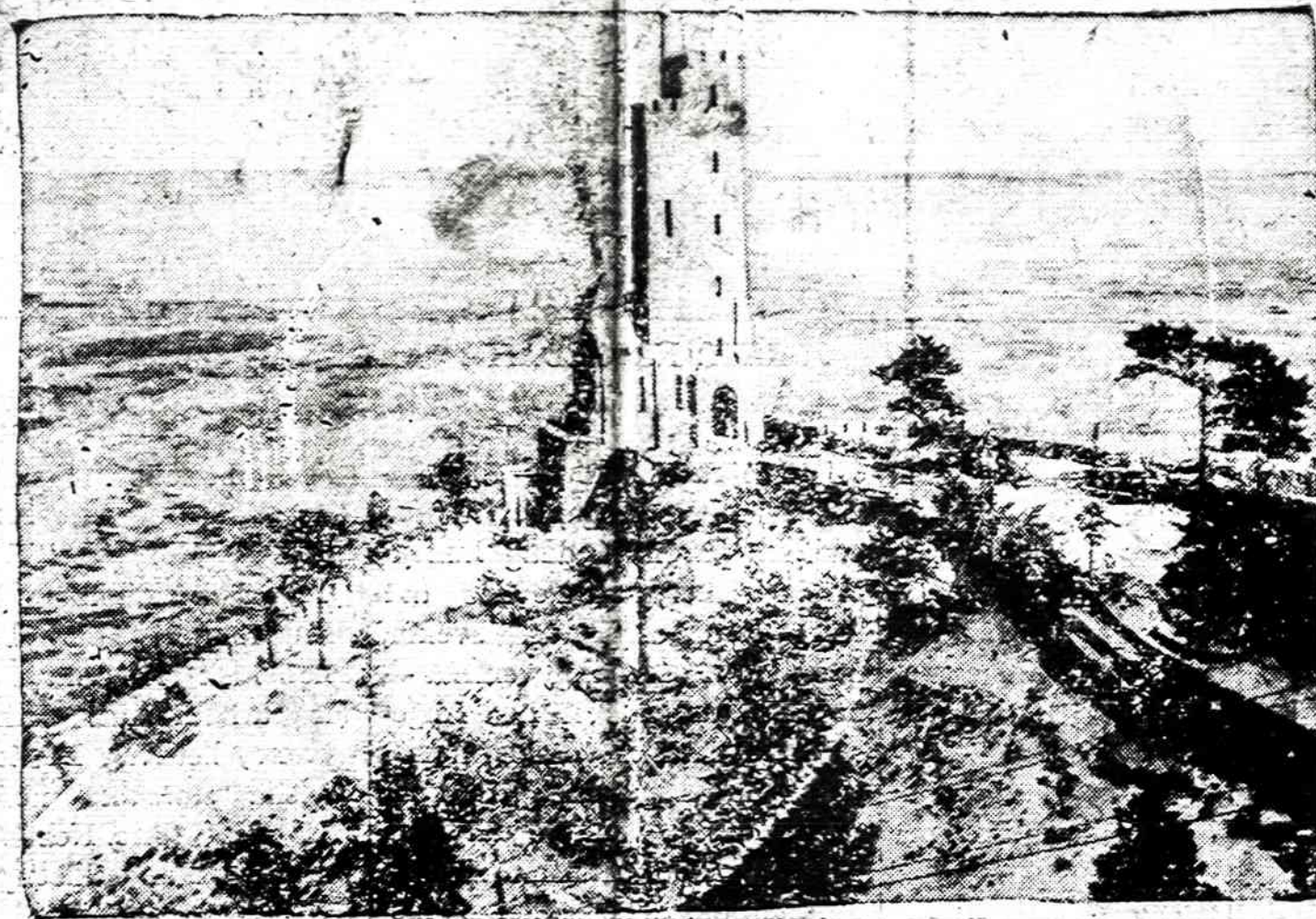
Prezidentas Reaganas priėjo išvados, kad prezidento Carterio paskelbtas nuostatas labai ribotas. Jis neleidžia pašaliniams žmonėms dokumentų studijuoti. Juos gali matyti tik tie, kurie tuos dokumentus turi žinoti.

Prez. Reaganas yra kitokios nuomonės. Jis nori dokumentų žinojimą aktyviai paprašyti ir ruošia tokia instrukcija.

Heileman norėjo nupirkti Schitzo alaus bendrovę, bet Teisingumo departamentas neleis abiem bendrovėms susijungti. Norima išvengti monopolio.

Bostono gydytojai specialistai nustatė, kad radiacija palengvina reumatinį ir artritinį skausmą.

Adlai Stevenson ketvirtadienį pranešė, kad jį remia 80 apygardų pirmininkai ir dar trys valstijos centro komiteto nariai pažadėjo dirbti už jo kandidatūrą į Illinois gubernatorių.

Baigia statyti paminklą artistui, vaidintojui ir žurnalistui Willy Rogers. Jis žuvo lėktuvo nelaimėje.

VALENSA STENGIASI SUSTABDYTI LENKŲ DARBININKŲ STREIKUS

SOLIDARUMO UNIJOS ATSTOVAI MANO, KAD STREIKAI GALI SUSTIPRINTI UNIJOS POZICIJAS

VARŠUVA, Lenkija. — Premjeras Jaruzelski aiškiai pasakė Valensai, kad streikai privalo pasibaigti. Valensa pareiškė, kad vyriausybė neturėtų provokuoti darbininkų. Vyriausybė privalo imtis priemonių, kad būtų išvengtas darbininkų erzimas. Dviejų grupių areštai skaitomi provokacijomis. Premjeras pažadėjo suimtuosius paleisti.

Dabar pačioje unijoje kilo naujas nesutarimas. Vieni prieš visą unijos vadovybę. Jiems atrodo, kad Valensa privalo paklusti, kai unijos vadovybė ką nors vienbalsiai nutaria. Valensa šaltai laikėsi, nes suprato, kad priešiniai elementai gali pasinaudoti proga ir inešti erzeli Solidarumo unijos atstovų tarpan.

Maisto trūkumas kelia nerimą lenkų tarpe

Pati svarbiausioji lenkų nerimo priežastis yra maisto stoka. Iki šio momento darbininkai, susiveržę diržus, dar galėjo pakęsti, bet dabar nuotikos keičiasi. Valdžia visai neturi ko pasiūlyti, nes maisto pirmoji vieta gauna kariuomenėje ir policijoje tarnaujantieji žmonės.

Ketvirtadienį Zeliona Gora srityje darbą metė 150,000 darbininkų. Jie buvo pažadėję grįžti į darbą, bet ne visi grįžo. Daugeliui atrodė, kad po valandos streiko jie gali ir nebegrįžti. Tai labai suerzino vyriausybę. Premjeras aiškiai pasakė, kad vien tik rimtas darbas sugrąžins lenkams gerbuvį. Patarė imtis pavyzdžio iš ūkininkų, kurie jau dabar dirba viršvalandžius, nereikalaudami didesnio atlyginimo, nes jiems visų pirma rūpi, kad būtų išgelbėtas derlius.

Prizadėjo duoti vietas spaudoje

Jaruzelskis prizadėjo duoti vietas radijo stotyje ir spaudoje. Atrodo, kad radijo laiką daugiausia išnaudos pats Valensa, dar labiau susiveržti diržus.

Radžio stotys kartoja Jaruzelskio raginimą tvarkingai dirbti be pertraukos ir streikų.

Inland Steel bendrovė trečiame metų ketvirtyje turėjo 7.9 ml. dolerių pelno. Tuo tarpu FMC korporacija, gaminanti chemikalus, per pastaruosius tris mėnesius turėjo 6 milijonus dolerių nuostolio.

Federalinė valdžia tvirtina, kad kiekvieno taupytojo sąskaita taupomoje bendrovėje iki \$100,000 yra saugi.

DAR NEBAIGTAS LĖKTUVŲ KONTROLIUOTOJŲ STREIKAS

LĖKTUVAI VIETOMIS GEROKAI SUVEJLOJA, BET JAV PADANGES VISĄ LAIKĄ PILNOS LĖKTUVŲ

WASHINGTON, D.C. — Prez. Reagano vyriausybė atsisakė priimti į darbą tuos kontrolierius, kurie raštu buvo pasižadėję nestreikuoti, o vėliau nenorėjo prisipažinti prie klaidos ir negrįžo vyriausybės nurodytu laiku. Maža dalis kontrolierių grįžo ir dirba, bet dauguma, užsispyrę vadų paveikta, atsisakė grįžti į darbą, kol nebus patenkinti nauji jų reikalavimai. Jie landžiojo po įstaigas,ėjo į teismus ir reikalavo, kad valdžia būtų priversta atleisti tuos grąžinti į darbą.

Ketvirtadienį federaliniai teisėjai apsvaistė reikalą ir nutarė, kad streiką paskelbusi unija jau neturi teisės atstovauti streikuojančius lėktuvų kontrolierius. Streiko vyriausias organizatorius Robert Poli labai pasi-piktino tokiu nutarimu ir įteikė prieš jį apeliaciją.

o spaudos skiltis galės užpildyti įvairūs Solidarumo unijos atstovai. Ketvirtadienio vakarą ir penktadienio rytą Valensa patarė išnaudoti produktingam darbu kiekvieną minutę.

Penktadienio rytą paskelbtos žinios sako, kad 28 Lenkijos provincijos buvo maisto stokos palėstos. Iš viso Lenkijoje yra 40 provincijų. Daugiau negu pusė Lenkijos badavo. Kūdikams ir ligoniams dar buvo kiek pristatyta, bet kiti turėjo dar labiau susiveržti diržus.

Radžio stotys kartoja Jaruzelskio raginimą tvarkingai dirbti be pertraukos ir streikų.

EUROPA SUŽLUGDYS JOSIOS ISTIZIMAS, NENORAS GINTIS

SOVIETŲ SAJUNGA APGINKLUOTA IKI DANTŲ, O EUROPA PROTESTUOJA PRIEŠ AMERIKĄ

LONDONAS, Anglija. — Europa žlugs nuo savo išizimo, nuo nenoro ginkluotis ir gintis. — Anglijos gyventojams pasakė Caspar Weinbergeris, JAV krašto apsaugos sekretorius.

Weinberger dalyvavo Glen-eagle mieste vykusioje Šiaurės Atlanto S-gos trylikos valstybių gynybos ministrų pasitarime. Ministeriai aptarė Europoje susidariusią padėtį ir visi priėjo išvados, kad Europa turi paskubomis ginkluotis, jei nenori būti rusų pavergta.

Sekretorius Weinberger atvyko į Londoną ir Chatam salėje pasakė gyvą kalbą. Prieš Ameriką ir prieš sekretorių buvo suruosta didoka demonstracija. Apie 500 organizuotų britų pasitiko miesto centre sekretorių ir šaukė: "Weinbergeris — karą kurstytojas!" "Mes nenorim niekam vėrti savo ginklų!"

Bet Weinbergeris nekreipė dėmesio į demonstrantų šūkavimus. Jis nuvyko į Chatam salę ir ten susirinkusiems žmonėms pasakė, kad dabartinis mūsų Sovietų Sąjunga yra apsiginkla-

Caspar Weinberger

vusi iki dantų. Europa žlugs dėl savo neveiklos. Europiečiai turi žinoti, kad šiandien Sovietų Sąjunga turi gausias divizijas, kurias bet kada gali mesti kovon, o europiečiai jokios karo jėgos neturi, jie turi suskubti ir apsiginkluoti, jeigu jie nesims priemonių Sovietų agresijai priešintis, tai niekas jų nepajėgs apginti.

atgal į darbą susirinkusių kontrolierių.

Istatymas reikalauja, kad valstybės pareigūnai prizadėtų nestreikuoti aerodromuose. Prezidentas nori, kad Kongreso atstovai, jeigu jiems atrodo, kad kai kuriuos galima vėl priimti, tai tegul įveda šį savo nuomonę į įstatymo ribas. Prezidentas mano, kad ne vienas streiko vadas, padaręs valstybei daug nuostolių, negali būti priimtas į darbą.

Poli turi vilties, kad Kongresas priims tokias taisykles, kurios priims atgal ne tik jį patį, bet ir jo vadovaujamą uniją, kuri norėjo kontroliuoti visą Amerikos aviacijos transportą. Iki šio momento jam nepavyko.

WASHINGTON POST ATSIKREIPIA CATERIO

WASHINGTON, D.C. Dienraštis "Washington Post" ketvirtadienį atsispausė buvusį prezidentą Jimmy Carterį ir jo žmoną dėl nesąmonų, kurias mėtėis dienraštis paskelbė spalio 5 d. laidoje.

Prez. Carteris, patyres, jog paskelbtas melas, praneša, kad jis paėmė advokatą ir rengiasi ištarti teismui dėl laisvės spatinės dienos. Ten buvo paskelbta, kad Blair House kambaryuose buvo įtaisyta sekimo įrenginiai, kad būtų galima žiūrėti, apie ką ten tariamasi.

Dienraščio leidėjas Donald E. Graham atsispausė buvusį prezidentą. Dūk, jis patikėjo žmonių, informavusiems r daktorių. Du žmonės buvo paties Carterio gimnaziškai.

Prezidento Carterio advokatas pareiškė, kad jis gaula laisvą pastudijuos ir tada busiam prezidentui pasakys savo nuomonę.

Kad palengvėtų susisiekimas, britai paleido į didmiesčių gatves dviejų aukštų troleibusus. Amerikiečiai tokių autobusų nemėgsta ir nesirengia statyti.

KALENDORĖLIS

Spalis 24: Rapolas, Undinė, Daugalis, Krūminė, Olaris, Gedgaile.

Spalis 25: Krizantas, Karigaila, Burvė, Kūrėjis, Vyliauda, Širdemantas.

Spalis 26: Evaristas, Minginta, Kėsgaila, Nergis, Pageranė, Vaisiantas.

Saulė teka 7:13, leidžiasi 5:57. Oras debesuotas, šaltas.

PASTABOS IŠ TOLO

Puikus Juratės Nausėdaitės pasirodymas televizijoje

Labai dažnai įvairiuose Hollywoodo gyvenimo apraiškų, garbės ir faktų aptarimo žurnale, moteris šviesiaplaukės ANN JILLIAN artistės nuotraukas — fotografijas, darytas įvairiose miestuose, įvairiomis progomis. Neretai tos nuotraukos pasirodo net žurnalo viršeliuose, su ambicingais parašais: „Džiugina lietuvių tos nuotraukos, nes Ann Jillian yra puiki lietuvių JURATĖ NAUSĖDAITĖ“. Televizijos filmų horizontuose iškopusi, man rodos, į pačias aukštumas. Buvau labai nudžiugintas, kai sužinojau, kad ji žada pasirodyti televizijoje su „Lithuanian cooking“ — kepanti žąsį, pasipuodusi lietuviškai tautiniais rūbais. Buvu, sakoma, kad pasirodys rugėjų mėnesio mėnesio. Apie tai skelbiau ir raginau lietuvių (mūsų radijo klausytojus) sekti atitinkamo TV kanalo dienos programą, kuroje Juratė turėjo pasirodyti. Prabėgo rugėjų mėnuo — Juratės nematyti. Skambina man vienas kitas baradas, kad esą, kam skelbti tai — ko nėra? Su tuo visi sutinku, bet neatsiprašinėju, nes TV programose neretai pasitaiko pakeitimų — atidėjimų, apie tai iš anksto publikai visai nepranešama: gailestingai juk taip atsitiktai ir su Jurate... Bet jeigu jau gandas pasiekė mano ausį, kad Juratė, ši kartą lietuviškai vaidmenyje, televizijoje bus — tai buvau tikras, kad ir bus, nors ir vėliau negu laukėme. Ir tikrai buvo, gal ir geriau, kad vėliau, nes dėmesys buvo didesnis ir surpyzys malonesnis.

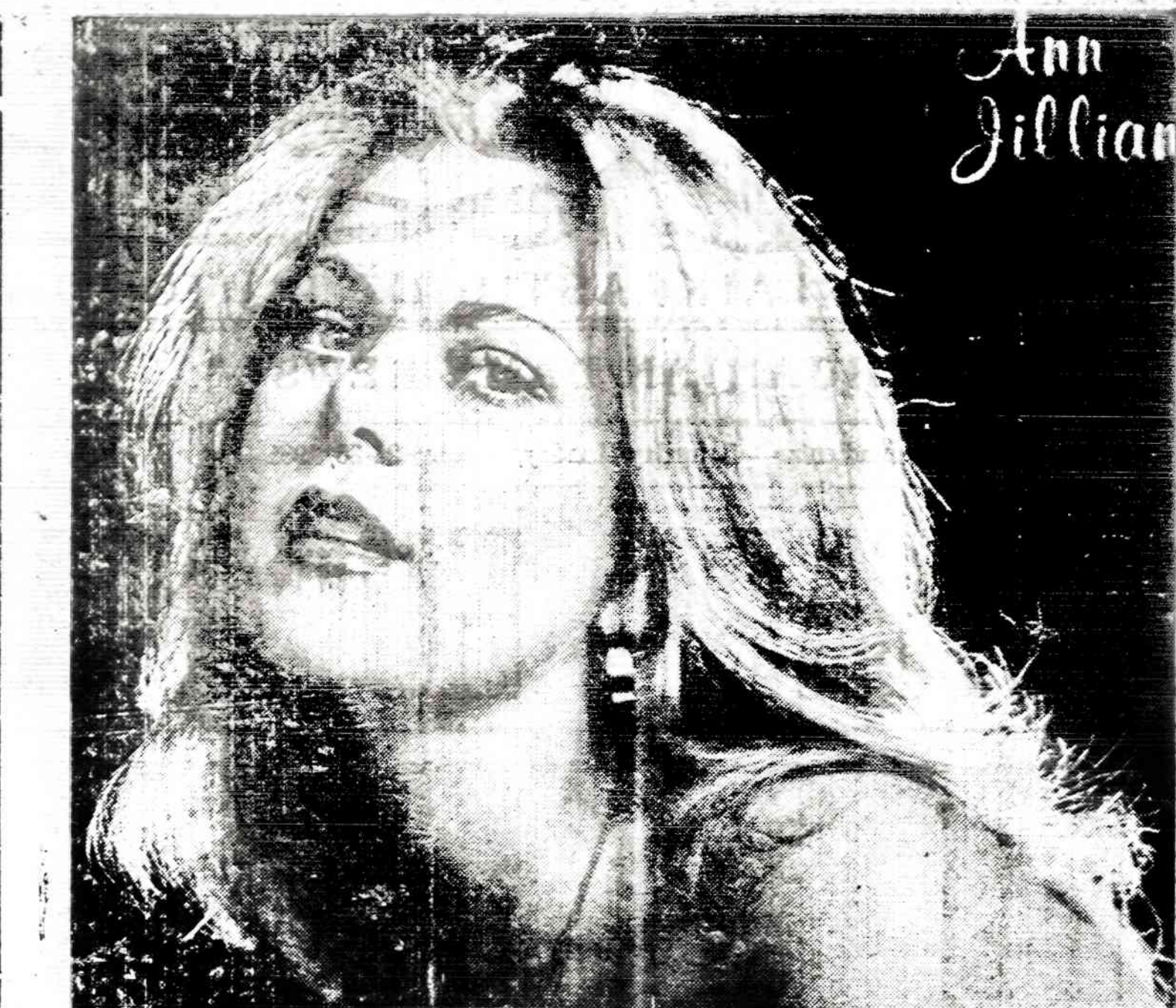
Radijo valandėlės mano programoje ši kartą paskelbiau tiksliai datą ir laiką — spalio mėn. 8 d. 1 val. Los Angeles laiku — televizijos 5 to kanalo programoje „Hour Magazine“ pasirodys Juratė Nausėdaitė — Ann Jillian, tos programos dalyje pavadintoje „Lithuanian cooking“. Pasitikrinau dėl to ir TV 5 to kanalo administracijoje, Hour Magazine redakcijoje, ar tikrai ANN JILLIAN tuo laiku bus

Taip, atsakė, bus ir buvo.

Juratė į sceną atvažiavo, pasirodė su puikiais lietuviškai tautiniais rūbais, dviračiu, Programos vedėjas paklausė ją kodėl ji atvažiavo dviračiu? Juratė papasakojo, kad jos tėvai iš Lietuvos pabėgo dviračiais ir vienu tokiu pabėgo jos tėvas J. Nausėda, Lietuvoje buvęs karo aviacijos kapitonas. Tokiu trumpu, bet labai įdomiu paaiškinimu apie jos atvykimą scenon dviračiu — plačiosioms TV žiūrovų masėms buvo primintas tragiškas mūsų tautos istorinis faktas — Lietuvos okupacija. Toliau sekė patalpinimas „Lithuanian cooking“ — kepanti žąsį su kopūstais, labai puikiai, rikiuotai, tautiniais vyksmų kartkartėmis programos vedėju ragaujant tai kopūstus, tai ką kitą, kol dar nebuvo baigta kepti žąsį... Juratė nepraleido progos paminėti, kad žąsies kepimui ji pasinaudojo Valerijos Baltušienės patarimais, kas padėjo paruošti puikų lietuvišką patiekalą, milijoninės TV publikos akių malonumui. Be priekaištų, be mažiausios klaidos, su didžiausiu lietuvišku įsijautimu, pasididžiavimu, tikrumu ir meile lietuviškam menui — virtuvei ir tautos kovei.

Kaip suvalkietis — sakau: ką jau, ką jau, nieko puikesnio nebuvo galima laukti nei tikėtis. Juratė Nausėdaitė — ANN Jillian padarė milžinišką paslaugą Lietuvos vardui pagarsinti.

Tuoju po programos paskambinau jos redakcijon. TV 5 to kanalo administracijoje ir padėkojau už tos puikios valandėlės „Hour Magazine“ programos, dalyje „Lithuanian cooking“ surengimą ir perdavimą. Pasikalbėjime jaučiau labai šiltą mano padėkos priėmimą, nes kalbėjau kaip vienas iš lietuviškosios radijo valandėlės direktorių (tokiesu), kuris kaip tik Juratės pasirodymą televizijoje su „Lithuanian cooking“ garsino skaitlingai Los Angeles ir apylinkių lietuviškai publikai lietuviškosios radijo valandėlės programoje. Ti-

JURATĖ NAUSĖDAITĖ

kiuos, kad vienas — kitas iš lietuvių tarpo, matęs, tą Juratės pasirodymą, bus paskambinęs ar parašęs porą padėkos žodžių TV 5 to kanalo administracijai, už įprograminimą savo „Hour Magazine“ serijoje tokį reikšmingą mūsų tautai (ir okupuotai Lietuvai) Juratės Nausėdaitės vaidmenį — nors ir tik su kepama žąsimi...

KAIP AŽUOLS DRŪTS PRIE NEMUNELIO...

Vienas iš žymių senosios lietuvių kartos ateivių Povilas Petraitis, neseniai atšventęs savo 80 ties metų amžiaus sukaktį, šiomis dienomis atžymėjo liūdną, žmonos Julijos, dviejų metų mirties prisiminimą Los Angeles Tautiniuose Namuose, kur buvo sukvietęs arti 30-ties draugų, gerbėjų ir bendradarbių jo veikloje. Radijo klubo valdybos ir kai kurių jo draugų mokesčių paruošė geras pietus, su gerais užkandžiais ir gėrimais, kurių metu buvo pasakyta daug Povi-

lui užuojautos kalbų — tos liūdnos sukakties proga, bet tuo pat metu jam pareikšta daug linkeimų ir vilties, kad Povilas dar daug metų džiaugtųsi sveiku, laimingu ir sauleto gyvenimu — nepasitraukdamas iš Los Angeles lietuviškosios veiklos, kurioje jis jau daugelį metų, nuo pat 1962 m., toje veikloje dalyvauja savo darbu, patarimu ir pinigais. Štai, pastaraisiais metais jis čia yra Lietuvių Susivienijimo 75-tos kuopos ir Los Angeles Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubų pirmininkas, tai būtų savo pareigos keliu, bet šalia to jis yra dielis rėmėjas daugelio kitų lietuviškosios veiklos barų, pav., kad ir Los Angeles lietuviškoji radijo valandėlė, kurios jis yra vienas pačių stambiausių sponzorų, vien tik šiais metais valandėlės paramai aukojęs virš 300 dolerių.

Nestebėtina, kad Povilas tokiu giliu užuojautos pareiškimu ir jo veiklos įvertinimu buvo matomai sujudintas ir net ašaro mis akysse palydėjo savo padėkos žodžius ir mielos žmonos Julijos šviesų prisiminimą. Jo žmona Julija yra palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse Chicagoje.

Taip, Povilas Petraitis tebėra senosios kartos lietuvių ateivių gyvas paminklas — Pacifiko krante, pagal Mažosios Lietuvos himno autorių Jurgį Sauerveiną — stovįs... kaip ažuols drūts

prie Nemunelio".

KIEK LIETUVIŲ, KUR...

Kaip laikrastininkas, jau daug metų dofiuosi galimybėmis sužinoti kiek Amerikoje gyvena (ar atitinkamais laikotarpiais gyvena) lietuvių. Bet kokia lietuviška „statistika“ nebuvo, nėra ir nebus tikra. Nebus tikra, ta prasme, nei amerikiečių, nei valdiška statistika. Niekas ir niekada, taip galvoju, nenustatys — kiek Amerikoje lietuvių buvo, yra ar bus... Bet mėginti tą mįslę išnarplioti — bent jau laikrastininko požiūriu, vis dėlto įdomu. Prieš apie penkis metus viešname amerikiečių statistikos leidinyje radau, kad Alaskoje gyvena (pagal 1970 metų gyventojų surašymą), net virš 3000 lietuvių... kilmės žmonių. Pasiūčiau 1980 m. gyventojų surašymui (Amerikoje), kreipiausi į Amerikos statistikos biurą (Census bureau), klausdamas kiek lietuvių dabar gyvena Amerikoje? Pasakė, kad tokie daviniai paaiškėja tik rugėjų mėnesio pradžioje. Dabar kreipiausi vėl, jau net pavėluotai — spalio mėn. pradžioje, bet ir vėl atsakymas, kad tokie daviniai paaiškėja tik sekantių metų pradžioje. Reikės palaukti.

Galvojau, kad būsiu pirmasis su žiniomis apie lietuvių Alaskoje, nes ten dar būtų vienintelė vieta steigti kokį naują lietuvišką centrą...

EVANGELIKŲ JAUNIMO RATELIO METINĖ EKSKURSIJA

Kun. F. Skėrys

Evangelikų Jaunimo Ratelio metinė ekskursija šiais 1981 metais įvyko sekmadienį, spalio mėn. 4 d. Pirmą kartą šių išvykų istorijoje buvo suorganizuota kelionė į užsienį — į Strasburgą ir Elzasą. Be evangelikų mokinių prie išvykos galėjo prisidėti ir suaugusieji bei katalikai mokiniai, užsimokėdami mažą mokestį. Evangelikams mokiniams kelionė buvo veltui. Tai susidarė 75 asmenų grupė. Nors buvo nuomojamas ir didžiausias autobusas, bet jame visiems vietos neužteko. Todėl reikėjo dar naudoti ir gimnazijos busuką ir kun. F. Skėrys, ekskursijos organizatorius, savo privačiu au-

tomobiliu taip pat turėjo vežti mokinius.

Anksti rytė, tuoj po pusryčių, išvažiavome. Pirmiausia kalnų keliu („Bergstrasse“) važiavome į Heidelbergą. Ten nesustojome, tačiau tie, kurie šiame žymiaame mieste dar nebuvo buvę, galėjo susidaryti šokių tokių vaizdą. Už Heidelbergo įvažiavome į autostradą.

Pirmas sustojimas padarytas prie Baden-Baden autostrados sustojimo aikštelėje. Ten yra vienišė autostrados bažnyčia Vokietijoje. Ji buvo pašvęsta 1978 m. liepos mėn. 23 d. šv. Kristupo, automobilių gėlojo, garbei. Jos tikslas yra duoti automobilių vairuotojams progą kelionėje susikaupti ir pasimelsti. Ji atvira visų religijų tikintiesiems. Autostrados bažnyčioje galime pasiūti paveiksluką su automobilių maldą ir nukryžiuotąjį Viespatį autostrados bažnyčioje.

Viešpatie Jėzau Kristau, aš sustojau pasimelsti prieš tavo kryžių. Ypačingai norėčiau deklaruoti tau už tai, kad ligšiol mane saugiai vedei. Dažnai buvau pavojuje ir tu mane apsaugojai. Toliau, be abejoj, yra daug pra-

šymų, kuriais aš kreipiuosi ir tavę: leisk man, kai važiuoju toliau, atsižvelgti į tuos, kurie nevažiuoja taip gerai, ir būti jiems atlaides; duok, kad neivertintiau klaidingai savo jėgų, kad visad, kontroliuočiau save ir savo automobilį; duok man saugią ranką ir neleisk man belaukiant nervuotis; apsaugok mane prie vairo nuo nuovargio ir netikėto užmigimo. — Ir taip aš tavę prašau, tėsdamas dabar savo kelionę, mane palaiminti. Lydek mane laimingai ir be nelaimės pas savuosius ir leisk man visada apie tai galvoti, kad kiekvienas kelias yra kelias pas tavę. Amen".

Po trumpos maldos šv. Kristupo autostrados bažnyčioje, tęsėme kelionę. Iš autostrados išsukę, pravažiavome Kehl miestą ir štai, Prancūzijos siena. Muitininkai mus be jokių kontrolių praleido, ir jau esame Prancūzijoje, jau Strasburgas!

Strasburgas turi apie 400.000 gyventojų ir yra Prancūzijos departamento Bas-Rhin sostinė. Istorikai žiūrint, Strasburgas yra vokiškas miestas. 1681 m. Prancūzijos karalius Liudvikas XIV pirmą kartą okupavo Strasburgą, tačiau tada miesto charakteris dar išliko vokiškas. Čia įsikūnė Goetė 1770/71 m. studijavo universitete teisę. 1870 m. Strasburgas sugrįžo į Vokietiją, bet 1918 m. jau vėl buvo prancūzų užimtas. Antro pasaulinio karo metu Strasburgas buvo 1940-44 m. valdomas vokiečių.

Išoriškai dabar visas miestas yra labai prancūziškas. Elzasiečiai namuose kalba alemanišku (vokišku) dialektu, tačiau visi moka prancūziškai. Jie, kaip mažuma Prancūzijoje, yra visomis įdomiomis prancūzinėmis (pvz., nėra vokiškų mokyklų ir t. t.). Jie patys daugumoje laiko save prancūzais. Bet tiek vokiečiai, tiek tikrieji prancūzai elzasiečius nelaiko prancūzais. Mažumos identiteto ieškojimo konfliktas! Dėl šio savo tarptautinio charakterio Strasburgas tapo Europos parlamento būstine.

Atvykus į miestą, mūsų lūgė gidė, ežasielė, kuri su mumis apie valandą pavaižinėjo po Strasburgą ir mums aprodė vises įžymybes ir jas vokiškai ir angliškai aiškino. Nuo gidės atsisveikinę, pavalgėme pietus, kuriuos buvome pasiėmę iš gimnazijos, ir tada išsiskirstėme pasivaikščioti po miestą.

Pirmiausia aplankėme katedrą, pradėtą statyti 1277 m., baigtą 1365 m. Tačiau 1399-1439 m. katedrai dar buvo pridėtas kairysis bokštas, 142 m. aukščio. Katedroje apžiūrėjimo verta sakykla, vitražai, vargonai ir astronominis laikrodis.

Strasburgas reformacijos laikais buvo protestantiškas miestas, vienas pirmųjų Vokietijoje. Jame yra veikęs kurį laiką ir reformatorius kalvinas. Katedra anais laikais buvo protestantų bažnyčia. Tik po pirmos prancū-

zų okupacijos ji buvo sugrąžinta katalikams. Dabar Strasburgas gyvena apie 25% evangelikų. Aplankę jų pagrindinę Garnizono bažnyčią, vaikščiojome toliau po Strasburgo senamiestį. Ten visur stovi staliukai ir kečes lauke, nors ir jau truputį šalta, ir kviečia išgerti stiklą žymaus Elzaso vyno ar porciją kavos. Greit praėjo valandos ir reikėjo pradėti kelionę namo.

Visiems grįžus sutartu laiku, išvažiavome iš Strasburgo. Važiavome Elzaso keliais, pro šalį pro Sesenheimą, kur Goetė, Strasburgas studijuodamas, turėjo draugę, evangelikų kunigo dukrą, Friederikę Brion. Ten dabar stovi Goethei paminklas, o buvusioji klebonijoje yra įrengtas muziejus. Pravažiavus Weissenbūrge prancūzų-vokiečių sieną sustojome prie miestelyje Vokietijoje, Schweigene, kur prasideda Vyno kelias („Weinstrasse“). Čia valgomieji pavakariai, nusipirkome vynucgių sulčių ar jauno vyno.

Pradėjus temti, tęsėme kelionę Vyno keliu. Prie Neustadto įsukome į autostradą ir netrukus buvome namie.

Kun. F. Skėrys, ekskursijos organizatorius, dalyviams padėjo už disciplinuotą ir mandagų algesį ir punktualumą, o ekskursantai, būdami dėkingi už malonią išvyką, jam nuoširdžiai išreiškė savo padėką už naujus išpuolius. Pirmoji kelionė į užsienį Evangelikų Jaunimo Rateliui labai gerai pasisekė. Gal kuriais kitais metais vėl bus važiuojama užsienin, kun. Skėry?

Petrus Verselis
P. S. Ekskursijoje dalyvavo: 60 mokinių ir 15 suaugusių iš viso 75.

• Moterys išlaisvinimo judėjimas išlaisvino kai kurias moteris nuo skrybėlių batukų, kojinių, apatinių ir stankelių... Sekanti kartą jos skūs ir demonstruos, kad jos nebeturi ko išlaisvinti, nes nebeturi ką nešioti.

• Iš citrinos išspausime daugiau sunkos, jeigu prieš tai pamirkytume ją karštame vandenyje 5 minutes.

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now U.S. Bonds may be interest when held in maturity of 5 years (and the first year). U.S. Bonds are insured by the U.S. Government. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

JAV KONGRESAS — LIETUVOS LAISVĖS GYNEJAS

(Tęsinys)

Kongresmenas James L. Nelson (resp., Pa.), priminę nebuvimą spaudos ir kitų laisvų pavergtose Lietuvoje, pabrėžė, kad "tautos, esančios Sovietų dominuojamoje srityje, žiūri į mus su pasitikėjimu, jog ginaime jų reikalus".

Kongresmenas Charles F. Dougherty (resp., Pa.) pasakė, kad "mes, amerikiečiai, turime pareigą kalbėti prieš Sovietų spaudą, prieš Sovietų Sąjungos įvykdytą okupaciją. Mes turime pareigą kalbėti už lietuvių tautos laisvę, kol Lietuva vėl taps laisva, kol lietuvių tauta nepasiekia to laiko, kada daugiau nebus tos spaudos ir tos sovietinės naštos".

Pasisakęs, kad jis yra vienas iš pirminių naujo Kongreso komiteto: Ad Hoc Committee on the Baltic States, ragino jungtis ir kitus kongresmenus, siekiant parodyti Sovietų Sąjungai, kad jie nepasileis tyloje, kol Lietuva bus okupuota. Toliau jis prijungė savo stiprų pareikimą Lietuvos laisvės reikalui, padarė jam dalyvaujant lietuvių Bendruomenės suruoštame Lietuvos nepriklausomybės minėjime Washingtone.

Kongresmenas Samuel S. Stratton (dem., N.Y.) priminė, kad Lietuva yra rusų imperikalizmo ataka, bet lietuvių tauta išlaikė savo kultūrinę tradiciją ir laisvės troškimą. "Mes čia susirinkome šiandien, — kalbėjo jis, — paremti Lietuvos teisę į laisvą apsisprendimą ir nepriklausomybę".

Kongresmenas Brian J. Donnelly (dem., Mass.) Lietuvos užgrobinį pavadino brutaliu kriminalu. Tai nepalaužė lietuvių tautos laisvės troškimo. Priešingai, tas laisvės ilgėjimas auga kasdien. Kongr. Donnelly toliau pabrėžė: "Mūsų dėmesys Pabaltijo valstybių padėčiai, drauge su parama tų ryžtingų tautų laisvės troškimams, turi būti mūsų vyriausybės įsipareigojimas. Atsimindami, kad jų siekimai yra tie patys, kaip ir mūsų protėvių sukilimas prieš svetimųjų dominavimą, sužadinkime savo susižavėjimą jų pastangomis ir pažadėkime mūsų neuilsimą paramą jų šventai kovai".

Visada lietuviams palankus kongresmanas Edward J. Derwinski (resp., Ill.) priminė, kad Lietuvos žmonėms neleidžiama švęsti Vasario 16, kad okupantas varžo lietuvių tautinę kultūrą, religiją, paneigdamas žmogaus teises Lietuvoje ir vykdy-

damas kultūrinį genocidą. Parnasiškai apie Lietuvą prabilo: "Jų nepalaužiama dvasia nugalės komunistinę spaudą ir bus atstatyti jų idealai: asmens laisvė, tautinė nepriklausomybė ir pagarba žmogui... JAV priėmė ir toliau remti Lietuvos žmonių laisvės ir nepriklausomybės siekimus".

Sitokioje giliai Lietuvos laisvę palankioje dvasioje JAV Atstovų Rūmuose net 86 kongresmenai pabrėžė lietuvių tautos pribrendimą laisvam gyvenimui, smerkė okupantų rusų-bolševikų prievartą ir reikalavo, kad Lietuvos nepriklausomybė būtų vėl atstatyta.

Senatorių ir kongresmenų gyrybos kalbos, keliant Lietuvos laisvės reikalą, nenuskambėjo tuščiose salėse. Jos sklido tarp įtakingų žmonių ir institucijų, keldamos viešąją pasaulio nuomonę prieš kruvinas skriaudas lietuvių tautai ir kovodamos už Lietuvos išlaisvinimą.

Kongreso atstovai parodė daug šilimos mūsų pavergtai tautai. Užbaigai prisiminkime kongresmeno Nicholas Mavroules (Resp., Mass.) žodį: "Žmogaus teisių reikalavimas nenutilsta šios ryžtingos lietuvių tautos širdyse. Juose skaidriai dega viltis šiam eventualiam momentui, kada jų laisvė sugrįš. Lietuvių tautos savisąmonė neblėsta, kaip Sovietų spaudos nesėdai tikięsi, bet ji darosi dar labiau ryžtinga... Kiekviena valstybė, kuri yra Sovietų Sąjungos kaimynystėje, susiduria su nuolatiniu pavojumi būti užpulti ir pavergtai. Molotovo-Bibbentropo paktais, sudarytas 1939 m., vedė į Lietuvos okupaciją 1940 m. Tai tik išryškina, kaip mažai tėra pasikeitę Sovietų Sąjungos teritoriniai siekimai".

Pasaulis matė nuolatinius Sovietų Sąjungos vykdomus 1975 m. Helsinkio susitarimų laužymus. Sovietų Sąjungos nesilaikymas laisvo apsisprendimo ir žmogaus teisių principų yra žiaurus smurtas ir pasaulio tragedija... Tiek Amerikoje, tiek ir Lietuvoje šios didžios tautos ryžtingumas davė galimybės jiems nuolat siekti savo laisvės tikslų. Kova siekiant atstatyti laisvę, kova už tai, kas teisinga nėra pasibaigusi. Ji tęsiasi dabar, tęsiasi rytoj — iki ateities laimėjimo". (Iš "Lithuania Must Be Free")

Nesuprantu tų lietuvių, kurie lizdą tik gadina, Kitų ieško sau liežuvių, O saviškį kojom mina! S. Gimžauskas

Kongr. Edward Derwinski

MYKOLAS JAKAS

KELIOS MINTYS VLIKO SEIMO PROGA

I.

Netrukus Clevelande po ilgesnės pertraukos vėl susirinks VLIKO seimas trumpiems posėdžiams. Dviem dienoms. Suvažiuojant atstovai išklausys valdybos, tarybos, Tautos fondo ir kt. pranešimus, vieną ar du paskaitas, padiskutuos vienus ir kitus svarbesnius klausimus ir vėl išsiskirstys. Laikraščiai pasirašys apie seimo darbus — vėliau mažiau, kitą daugiau — idėjas nuotraukų, o gal ir vertinimų. Iš anksto galima nusakyti kas pagirs, kas papieks, kas bandys nuosirdžiai padėti, o kas trukdys, nes jau taip per daug metų priprasta.

Taigi, atrodo, kad bus šis seimas, be didelių staigmenų, naujienų ar išskirtinių atsiekimų. Ar už tai reikės jį kritikuoti, barti, gal net patį instituciją griauti? Anaipol! Juk pati didžioji tiek amerikiečių gyvenimo, tiek visokios vyklos dalis yra kasdieninė rutina be įpatinčių atsiekimų. PrPanmonėj, prekyboj, švietime, menuose, politikoje, vyriausybės darbe ir t.t., gausiausia pilkų slėnių ir tik mažą saulę remiančių viršūnių, žyminčių svaiginančius laimėjimus, genialias mintis, fantastiškus atsiekimus... Ak, net ir PLB taip ilgai gim-

dytas politinis komitetas — jau net dvi konferencijas turėjęs, iki šiol niekaip neišsiveržė į viršūnes. Juk kiek girtasi, kad tos konferencijos bus kitokios, "navatnesnės", prašmatnesnės, vaisingesnės, ir t. t. ir t. t. Tačiau jos tebūvo lietuvių Konferencijos, kaip ir šimtai kitų. Gal tik toks skirtumas, kad rengėjai desimtos eilės valstybės departamentų, tarnautojų (žemesnio rango, negu mūsų kio-mišlojo Valdo Adamkiaus daktarinis) tiesiog ant altorių kilnojo, bandydami bent taip pakelti anų susižavėjimų reikšmę. (Rodos, dar taip neseniai ALTas buvo be gailės šio kritikuojamos, kad per tampriai su Valstybės Departamentu bendradarbiauja). Žinoma, dabar turbūt kritikuoti nepatogu, kai LB net savo ambasadorių prie tos įstaigos turėjęs.

Nereikia tad seimo per daug pervertinti. Net jo — laukiant, nei jį istorijon palydint. Jis yra reikalinga visuomeninio brūzdėjimo dalis, naudingas svarbios institucijos veiklos.

2. Tačiau jei VLIKO šiemetinis seimas (kaip ir kiti seimai) nepultinas ir negrauztinamas, tai nereiškia, kad tos dvi dienos negali būti bent kiek tiksliau

sunaudotos, viena, kita naujesnė mintis iškelta, idėja pasvarstyta ir tarybai gairės mesta.

Visiškas susitupėjimas jau irgi nėra kokia dorybė. Stai, kad ir LB atvejais. Gal ir būtų galima LB politikieriams atleisti, kad lenda į svetimą daržą, vėžiasi ne į savo darbo sritį, renka, ne savo "bažnyčioj" pinigų. Tik, kad jie dar būtų kūrybingi. Dabar, prižadavę kalnus, kitus kritikuoją be gailės, patys gi, be "ambasadorių" skyrimo nė vienos naujos mintelės ar užuomojo! Už tai sunku atleisti.

Iš kitos pusės neužilgo VLIKO žiūrės 40. čiu į akis. Ne būtinybė, bet lyg ir proga pažvelgti į save, į kelią — nu-eitį ir einamą.

3.

VLIKO nueitas jau ilgas ir sunkus kelias. Tai išskirtinai garbinga, bet nedėkinga tarnyba. Ji reikalauja daug darbo, pasiaukojimo, net kančios. Daug nuobodžios kasdieninės rutinos, šalia budrumo ir retkarčių probrėškių.

Jo nuopelnai esamos sąlygoje yra labai dideli. Ne šio rašinio tikslas (ne vieta, ne laikas ir ne reikalas) surašyti visus jo atsiekimus. Tebūna tik prisiminta, kad ir šiandien, po 38 m. gyvavimo ir darbo VLIKas turi didžiulio išsivijimo pasiekimų ir pagarbą svetimų valstybių ir institucijų yra traktuojamas kaip atsakinga institucija. Respektuojamas, jis yra ir pavergtose lietuvių patriotinės visuomenės jam reikiama pagarba ir pavergtųjų bei jų pakalikių neapykanta.

Jis savo tvirtybę parodė nesugriūdamas nuo svetimųjų ar savųjų smūgių ir žabangų ir nepakeisdamas savo prigimties, kuri yra jo tautinio mandato esmė. Jis nesuklupo ties klūtimais, kurios silpnos institucijas būtytų nusiviedusios ir istorijos paraštes. Jis gyvas, kūrybingas, budrus, darbštus, energingas ir atsidavęs Lietuvos interesams kaip visuomet.

Šita faktą turėtų atsiminti VLIKO vadovybė ir bendradarbiai ypač skaudžių ir dažniausių neteisinių bei užgaulių puolimų metu. Jų, deja, buvo ir yra, ir greičiausiai bus. Nekalbame čia apie nuosirdžius ir padėti pasirušius kritikus, bet oiniskus, dažnai pasigailėjimo vertus niekintojus. Jų nuosirdumo reikia su žiburiu ieškoti, o jo vietoje gausu frustracijos, savimeilės, liguistų visuomeninių potroškių.

dažnai su nemenka doze komiško, k. a. "ambasadorius prie Jungtinių Tautų", "atstovas prie valstybės epartamento", pavergtis Lietuva priklauso PLB ir pan.

4. Tačiau kaip susitupėjimas nėra dorybė, taip nėra dorybė ir aklas nekritiškumas. Džiaugiantis VLIKO atsiekimais ir jo šian dieneine veikla, gera blaiviai ir kritiškai į ją veiklą kartas nuo karto pažiūrėti. Ar joje netrūksta kūrybingumo? Naujų įvalgų? Strateginio žvilgsnio? Gal gausu kasdienos dulkių? Gal oerdaug išsiviskumo žymių? Juk VLIKas nėra išsivijęs ir išsivijai! Kokie jo santykiai su ALTu, diplomatais, PLB? Ir t. t. Tokį tad kiek analitinį, kritikinį ir norime toliau į VLIKą ir jo veiklą mesti.

Šiandienos VLIKO-LB santykiai yra apkrutinti pastarosios įsiesio nenumaldomo noro vadovauti politiniam išsivijimo gyvenimui, kuris didele dalimi reiskia Lietuvos laisvinimo pastangas. Čia būtina pabrėžti vadovavimo reikala, nes juk dėl vadovavimo laisvinimo darbe iki šiol dar niekas nesiginčijo, net nemurmėjo.

VLIKO vadovybės žmonės (ir VLIKO šalininkai) teisingai taria, jog visiems šokus vadovauti, neliks kam sekti. Jau ir taip kartais atrodo, kad perdaug "ge-nerolų" turime, kurie įsakinėja vis mažesnėms "eilinių" armijoms.

Iš kitos pusės, taip jau gyvenimas susiklostė, kad Lietuvoje susikūręs VLIKas, turi teisę ir pareigą atstovauti politinę tautos valią ir vadovauti jos laisvės kovai užsienioje. Savo ruožtu amerikinis ALTas lygiai pasiėmė pareigą vadovauti laisvinimo pastangoms Amerikoje, kai LB dar nebuvo nei savo gimdytojų samonėje. O kai PLB buvo VLIKO sukurtas, jai buvo patikėti nemažesnis svarbos, bet visgi ne politinės veiklos uždaviniai.

Neturi toks susitvarkymas amrus, darbus, energingas ir atsidavęs Lietuvos interesams kaip visuomet. Šita faktą turėtų atsiminti VLIKO vadovybė ir bendradarbiai ypač skaudžių ir dažniausių neteisinių bei užgaulių puolimų metu. Jų, deja, buvo ir yra, ir greičiausiai bus. Nekalbame čia apie nuosirdžius ir padėti pasirušius kritikus, bet oiniskus, dažnai pasigailėjimo vertus niekintojus. Jų nuosirdumo reikia su žiburiu ieškoti, o jo vietoje gausu frustracijos, savimeilės, liguistų visuomeninių potroškių.

Jau nei nekalbame čia apie nuostolį kitoms veiklos sritims, gal tik trumpų mažiau svar-

bioms, kaip pvz. lituanistinis valky švietimas, periodinė spauda, knygų leidyba, pagalba jaunimo organizacijoms, parama teatrui ir kitiems menams, etc. Argi ne keista (greičiau skaudu), kad užtenkame narių politinėms komisijoms ir "ambasadoms" prie pasaulinio masto institucijų, bet trūksta mokytojų, kurie mokėtų lietuviškai. Užtenkam šimtų tūkstančių dolerių kongresams, ar panašios vertės pažmoniams, bet nesurandame vieno kito dolerio lituanistiniam vadovėliui. Ir t. t. ir t. t.

(Bus daugiau)

KAIP PASIGAMINTI MORKŲ UOGIENĖ

Išrinkti gražias raudonas morkes, numazgoti, nuskusti, supiaustyti keturkampiais gabalėliais. Idėti į verdantį vandenį, pavirinti 3-4 minutes. Sudėti į sietelį, kad nutekėtų.

Ant vieno svoro taip paruoštų morkų dėti pusę svoro cukraus ir 2 stiklines vandens. Išvirti syrupą, sudėti morkas ir, pradėjus virti, išspausi vieną citriną, pavirinti 30 minučių (putas nugraibyti, indą pastatius).

Virti be pertraukos, kol morkos pasidarys permatomos.

NEBLOGAS PATARIMAS

— Tamstai nieko nestinga, Reikalingas yra tik poilsis.

— Tačiau, pone daktare, prašau pažvelgti į mano liežuvį.

— Tamstos liežuviai, visų pirmiausia, kaip tik ir yra reikalingas poilsis.

Organize car pools to save gasoline. Don't be a Born Loser!

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstų, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertinimai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprusių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valašio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant pašto, pridėti dolerį perpaštinimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, Ill. — Sat.-Monday, Oct. 24-26, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių,

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KOSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistaininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES UKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

4 — Naujienos, Chgo., Ill., Sat. Monday, Oct. 24-26, 1981

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1928 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 43RD STREET
Valandos: antradienį, 1-4 popiet,
ketvirtadienį, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
laidų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prisiman Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠEKENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto
Vėdėja — Aldona Daukus
Telef.: MEMlock 4-2412

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KIL
TUS PARAGINTI SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJINIENOS"

TAIP DAINUOJAME OKUP.
LIETUVŲ

Taip dainuojame okup. Lietuvių

Lietuvi! ar tau negaila
lietuvišką dainą (2 kart).
Kur bėga šesupė, kur Nemunas teka,
Ten mūsų tėvynė, graži Lietuva (2 kar.)

Lietuvi! ar tau negaila
lietuvių prispaustų (2 kar).
Ten broliai artiojai lietuviškai
ir skamba po kaimus Birutės daina (2 kart).

Lietuvi! ar tau negaila
lietuvių išvestų (2 kar).
Ten bočiai už laisvę per amžius kariavo.
Ten mūsų tėvynė ir buvo ir bus (2 kart).

Lietuvi! laikyk liežuvį,
enkavedistai seka visus (2 kar).
Ten daugel enkavedistų lietuviškai šneka
ir šauda po kaimus jaunus berniukus (2 kart).

● Apelsino medis Egipte suteikia 60 svarų vaisių per metus, tuo tarpu kai Floridoj toks medis duoda 550 svarų vaisių.

KNOW YOUR HEART

Every hour your heart puts forth enough energy to heat a 150-lb. man to the roof of a 3-story building.

HELP YOUR HEART FUND

HELP YOUR HEART

Didžiai visuomenės veikėjai
Amžinos Atminties

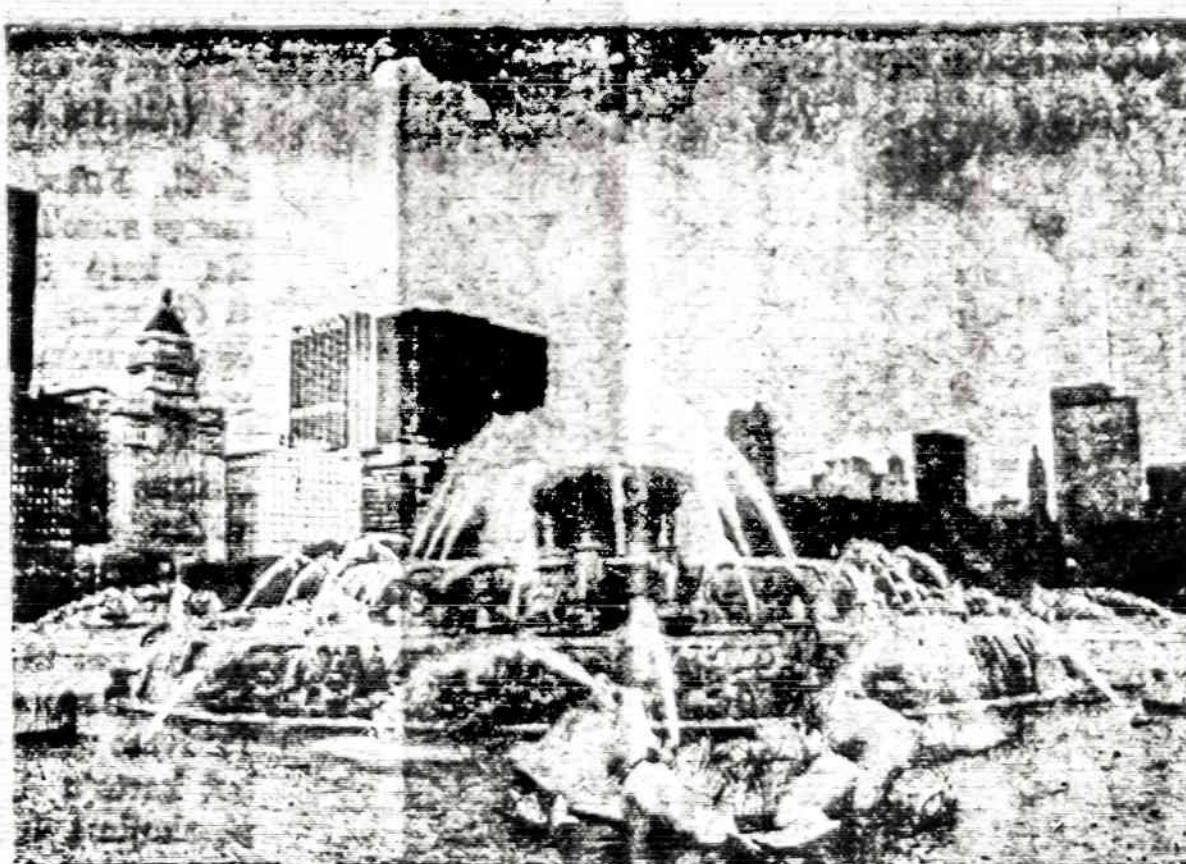
A. + A.

SOFELIAI LUKAUSKAITAI
JASAITIENEI

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia dukrai Elena Jasiūnienei, sūnui dr. Stasiui Jasaičiui, jų šeimoms, seseriai Sibiros kankinei ir Helsinkio grupės narei Onai Lukauskaitei Poškiei Lietuvoj ir artimiesiems

LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS
DELEGATŲ ŽIRNIENYJE IR
AMERIKOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ
SĄJUNGA

Buckingham fontanas Chicagoje

ATSIMINIMŲ FRAGMENTAI APIE FELICIJĄ BORTKEVIČIENĘ

(Tęsinys)

Vokiečių okupacijos metais Felicija Bortkevičienė vėl gyveno namelyje už Varpo spaustuvės. Tekdavo jai koki nors popierių pluoštą ar raštelį nunešti arba iš jos ką parnešti. Ką nešdavau, neklausdavau, nes su konspiracija buvau supažindintas iš tėvo pasakojimo, o nuo 1938 metų ir iš tiesioginės patirties. Ir tėvas, prieš jį vokiečiams išstremiant, dirbęs arti tos pačios Mickevičiaus gatvės, būdavo dažnas Bortkevičienės svečias.

1943 m. savo kambaryje namų darbo rotatorium spausdinamas pogrindžio "Jaunime, budėk!" trečiąjį numerį, buvau motinos užklyptas ir motiniškai atitinkamai išpartas. Tačiau pradėtas darbas nesustojo. Motinai tarpininkaujant, per Feliciją Bortkevičienę atsirado ryšys su stipresniais globėjais. Netgi gavau pasirinkti vieną iš dviejų asmenų: G. arba B. B. Pasirinkiau už B. B., nes jis atrodo ne tik rūstus. Ketvirtas "Jaunime, budėk!" numeris jau buvo spausdinamas naujitelaičių fabriko gamybos rotatorium, o pora šimtu laikraštėlio kopijų būdavo išleidiama į tolygų "Nepriklausomos Lietuvos" kiekį. Nūsų "Jaunime, budėk!" trijulė (V. A., LG ir G. Z.) su savo talka platinavo gimnazistų ir studentų tarpe. Felicijos Bortkevičienės įtaka bei ryšiai, o taip pat ir pagalba jai mano atžyse ryškėjo ir tapo labiau suprantama.

Leidinyje "Jaunime, budėk!" neilgai tegrėvavo — keturiolikai numeriai pasirodžius, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos, kiek "ėliau ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narių suėmimai įklampino ir vieną iš mūsų "Jaunime, budėk!" trijulės. Buvome mat visi trys drau-

ge ir LLKS kuopelių organizatoriai gimnazistų tarpe. Be savo leidinuko, dar reguliariai platinome "Nepriklausomą Lietuvą" ir "Laisvės Kovotoją". Tiražas: 100-200 egzempliorių, o kartais ir daugiau. Suėmimams prasidėjus, Felicijos Bortkevičienės vaidmuo kilo. Joks tolimesnis žingsnis nebuvo daromas pirma neatsiiklausius jos nuomonės, ne pasitarus arba galimybių su ja neapsvarsčius.

Tėvą vokiečiams suėmus, Felicija Bortkevičienė buvo pirmoji, kuriai ši žinia buvo pranešta. Ne be jos ryšių sužinota, kad Geštapo viršininkas Funksas (chelmijos daktaras, bolševikų 1945 m. pagautas Latvijoje ir pakartas) buvo aistringas filatelistas. Pusantrų metų įvairiomis progomis jam buvo parduodami, dovanojami ir keičiami pašto ženklai. Per pusantrų metų įvairiais būdais, taip pat ne be Felicijos Bortkevičienės pagalbos, atsirado šiam reikalui ir dalis lėšų ženklams įgyti. Ir štai 1944 metų pradžioje, rytų frontui brūkiant, Felicijos Bortkevičienės nuomone, Funksas buvo pakankamai paruoštas klausimui, ar nebūtų laikas dr. Kazį Grinių — vyrą ir tėvą — grąžinti namo. Prašymo tekstą Lietuvos generaliniam gubernatoriui von Rintelnui padiktavo pats Geštapo viršininkas ir netrukus tėvai buvo leista grįžti iš ištremimo.

Suimtų VLIKo narių tarpe buvo ir B. B., kurio suėmimo metu aš su krūva tik atspauto trylikto "Jaunime, budėk!" numerio, stebulingai išvengiau Ge-

tapo slapukų ir B. B. suėmimo geštapiškos šveicorijos. Ir vėl Felicija Bortkevičienė buvo klausama, ar nevertėtų mėginti B. B. gelbėti pašto ženklais. Bortkevičienė nebuvo tikra: dr. Kazys Grinius dar tebesąstremtas; dėmesį naujam asmeniui parodžius, dr. Funksas galis taip pat savo išvadas padaryti, tad aiškiau atsakymo ir nuomonės ji nebeturėjo; galėjo tik patarti būti nepaprastai atsargiems. Sprendimą padarė motina. Ji ne sigailėjo nei juodoje rinkoje parūpintos kavos, nei prancūziško konjako, nei pagaliau ilgai ieškotų pašto ženklų. Tačiau jos pastangos buvo bevaisės, ir Funksas palankumo šiuo atveju nerodė, pažymėdamas, kad B. B. vaidmuo kovoje prieš Reichą esą daug didesnis, negu ji pažinojė manė.

Tuo laiku vienas mano trijulės narys atsidūrė kalėjime. Jis įkliuvo bene šeštadienį, seseriai su Čiurlionio ansambliu iš Vilniaus atvažiavus koncertuoti į Kauną. Iki to laiko pusiau slapstėsi, nes pora kartų namuose jo ieškojo nepažįstami vyrai. G. Z. grįžus koncerto proga į Kauną, jis panaudojo savo namų greičiausią sekamą telefoną su manimi — "budėk!" ir už pusvalandžio buvo namuose suimtas. Tėko ir man keliems mėnesiams iš namų dingti. Dingau pagal mūsų susitarimą, kad, vienam įkliuvus, kiti rės darbą, bet pasisalinęs iš aplinkos. Mano dingimas nepaėjo Funkso nepastebėtas — jis nebeįmatęs manęs dirbančio kieme. Jo pastabą supratome tik 1944 m. liepos mėnesį, kai getu aš su krūva tik atspauto trylikto "Jaunime, budėk!" numerio, stebulingai išvengiau Ge-

Fresh Cherries Nest In Summer Dessert

Northwest fresh sweet cherries are popular for fresh eating right off the stem, but they are also great for creating luscious treats like these Cherry Dessert Nests. Sponge cake cups frosted with cream cheese and coconut are the nests for a spirited cherry sauce.

This same cherry sauce can be used another time to spoon over delicate crepes, or layer with ice cream in parfait glasses.

Northwest sweet cherries are on the market from mid-June to early August. To make the most of this short season, use fresh sweet cherries whenever the menu calls for fruit. And freeze a supply while they're at their peak for use throughout the year.

Cherry Dessert Nests
2 cups Northwest fresh sweet cherries
2/4 cup water
1/2 cup sugar
2 tablespoons cornstarch
2 tablespoons water
2 tablespoons brandy, or 1/2 teaspoon brandy flavoring
1 package (3 oz.) cream cheese, softened
2 tablespoons sugar
2 teaspoons lemon juice
1/2 teaspoon grated lemon peel
1 package sponge cake dessert cups (6 cups)
1/2 cup flaked coconut, toasted

Pit cherries. Combine cherries, 2/4 cup water and 1/2 cup sugar. Cook 5 minutes. Blend cornstarch and 2 tablespoons water. Add to cherries. Cook, stirring constantly, until thickened and smooth. Add brandy. Cool. Combine cream cheese, 2 tablespoons sugar, lemon juice and peel. Mix until smooth. Frost outside of dessert cups with cream cheese mixture. Roll in toasted coconut. Spoon cherry sauce into centers. Makes 6 servings.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

ENTANŠIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYCIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET
11025 SOUTHWEST HIGHWAY, PALM HILLS, ILL. 61844

P. J. RIDIKAS

2354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4343 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

DETROITO NAUJIENOS

RELIGINIS SUSIKAUPIMAS JAU PRAEITYJE

Religinis susikaupimas dėl kėn-
čiančios ir kovojančios Lietuvos
praėjo nepaprastai gražiai. Su-
sikaupimas ir minėjimas spalio
mėn. 18 d. prasidėjo pamald-
mis Sv. Antano parapijos baž-
nyčioje 10:30 val. Į bažnyčią
buvo įneštos šešios organizacijų
vėliavos. Mišias ir tai dienai pri-
taikintą pamokslą pasakė vys-
kupas Vincentas Brizgys iš Či-
kagės. Jam asistavo Sv. Antano
parapijos klebonas kun. Alfon-
sas Babonas ir kun. Kazimieras
Šmalitis.

Per mišias gražiai giedojo š-
met suorganizuotas ir muziko
Stasio Slizio vadovaujamas mi-
rus bažnytinis choras. Bažnyčia
prisirinko pilna maldininkų.
Maldas skaitė J. Mikulionis. Po
pamaldų, svečias vysk. V. Briz-
gys choristų buvo pavaišintas.
Ta proga parapijos salėje buvo
įstatyta Genocido parodėlė, ku-
rią išdėstyti pasirūpino Algirdas
Vaitekaitis. Parodėlė surinko
kun. Pugetvičius: ją sudarė 16
knygų LKB Kronikų ir neseniai
kun. dr. J. Prunskio išleista
knyga — albumas. Gaila, kad
viskas po persvečiama plastika,
negalima buvo pažūrėti kas jos
viduje, susipažinti su turiniu.
Ant sienos iškabinta apie porą
dešimčių kankinių nuotraukų
ir Vilniaus Aušros Vartų Mari-
jos paveikslas. Parodėlė skoni-
gai išdėstyta.

Religinis susikaupimas už k-
vojančią Lietuvą praėjo labai
gražiai. Rengėjai — Sv. Antano
parapijos komitetas ir Kultūros
klubas.

A. SMETONOS FILMAS DETROITE

Filmas apie buvusį Lietuvos
valstybės prezidentą Antaną
Smetoną bus rodomas lapkričio
mėn. 8 ir 15 dienomis Sv. Anta-
no parapijos salėje. Kaip spau-
doje buvo rašyta, filmas buvo
rodomas Los Angeles ir Čica-
gos lietuviams.

Filmas labai įdomus, daug
gražių tėvynės vaizdų, prime-
nančių mums Nepriklausomos

Lietuvos gyvenimą. Daugelis
Los Angeles ir Čikagos lietuvių,
matę šį filmą, liejo ašaras iš su-
sijaudinimo ir ilgesio. Verta pa-
matyti, kurie atsilankysite, ne-
sigailėsite. Filmo rodymas pra-
sidės 12:30 val. Įėjimas — tik
2 dol. auka; vaikams iki 10 me-
tų — veltui.

Detroito Lietuvių Organizacijų
Centro valdyba kviečia Detroito
ir apylinkių bei Windsorio lietu-
vių ir amerikiečių atsilankyti.

KARIUOMENĖS SVEN- TĖS MINĖJIMAS

Minėjimas įvyks lapkričio
mėn. 22 dieną. Prasidės radijo
bangomis ir sv. Mišiomis visose
lietuvių parapijose, o po
to — trumpa akademija para-
pijos salėje.

Organizacijos kviečiamos pa-
maldose dalyvauti su vėliavo-
mis, pasirenkant bažnyčią. Ma-
loniai kviečiami visi Detroito ir
apylinkių lietuviai prisiminti tą
 dieną ir gausiai atsilankyti baž-
nyčioje ir salėje.

Ant. Sukauskas

Žagarės klubas

Lietuvių Žagarės klubas po-
atostoginis susirinkimas įvyko
rugėjo 27 dieną. Buvo neper-
gausūs, nes tuo pačiu metu buvo
daug parengimų.

Pirm. Paul Masionis, atid-
res susirinkimą, pranešė, kad
mirė klubo narė Mary Simkus.
Ji buvo pagerbta vienos minu-
tės tylo, o šeimai išreikšta gili
užuojauta. Sermoninėn, miru-
siai pagerbti, klubas pasiuntė
gėlių.

Nutarimų raštininkės proto-
kolas ir valdybų raportai buvo
priimti be pataisų. Klubas, at-
sakydamas į BALFO vėjau-
lauską, nutarė jį paremti \$10
auka.

Buvo pranešta, kad šimkaus
šeima padėjo už velionei pa-
siųstas gėles.

Po susirinkimo buvo kavutė
ir draugiški pasikalbėjimai.

Sekantis susirinkimas įvyks
lapkričio 22 dieną Anelės salėje,
4500 S. Talman Ave. Tai bus
paskutinis šių metų susirinki-
mas.

Rožė Didžgalvis, koresp.

TRUMPAI

— Juozas ir Sofija Kalinaus-
kai, iš Philadelphia, Pa., su A.

Abračiū, iš Brighton Parko,
lankėsi Naujienose. Ponai Kali-
nauskai užsisakė Naujienas vie-
neriems metams ir pridėjo \$5
auką. Nuširdi padėka.

— Per Vladą Bakūną, iš Los
Angeles, Calif., gavome ponų
Galdikių 30 dol. auką. Sirdingai
ačiū Galdikams už jų paramą
ir Bakūnui už paslaugą.

— Gavome žinią iš Stayner,
Ont., Canada, kad ten mirė J.
Reivyts. Jis anksčiau gyveno
Riverside, Ill., bei Hot Springs,
Arkansas.

— Jonas Lengvinas, savini-
kas gražios Union Pier vasarvie-
tės, lankėsi Naujienose. Dėkui
už įdomius pokalbius, praeši-
mą Naujienų prenumeratos ir
16 dol. auką bei nuolatinę pa-
ramą.

— K. Vaitys, iš St. Petersburg
Beach, Fla., pranešė prenume-
ratą vieneriems metams ir pri-
dėjo 15 dol. auką. Dėkui.

— Nuširdi padėka A. Simkui
iš Los Angeles, Calif., už prae-
simą Naujienų prenumeratos
vieneriems metams ir už prid-
ėtą 10 dol. auką.

— Prof. dr. K. Eringio paskai-
ta apie okup. Lietuvą bus š. m.
spalio mėn. 30 d., penktadienį,
7 val. vak. Marquette Parko pa-
rapijos salėje, 6818 S. Washten-
aw Ave. Vėliau atsakinės į
klausus. Kviečiame visus da-
lyvauti. Įėjimas laisvas.

R.L.B. Marquette Parko
apylinkės valdyba

— Šį sekmadienį, spalio 25 d.,
2 val. popiet. Čiurlionio Gali-
erijos, Inc., 4038 Archer Avenue,
uždarant dail. A. Cooper-Skupo
ir Jack Antman parodą, bus ro-
domos esamos parodos ir buvu-
sių dailės parodų dail. Jono Tri-
čio paruoštos skaidrės. Publika
kviečiama atsilankyti, tuo pačiu
pamatyti ir gerą parodą.

Rengėjai

— Prezidentas Smetona fil-
mas bus rodomas Chicagoje,
Lietuvių Tautinių Namų salėje,
6422 S. Kedzie Ave., sekmadienį
(X.25) 4:30 val. popiet ir penk-
tadienį (X.30) 7:30 val. vakaro.
Kviečiami visi. Įėjimas \$3 asme-
niui. Kviečia ALTS Chicago's
skyrėms valdyba. (Pr.)

— Antano Tvero parduotuvė-
je, 2646 Lithuanian Plaza Ct.,
laikrodžiai parduodami su 25%
nuolaida. Parduotuvė atidara-
ketvirt., penkt. ir šešt. nuo 10
iki 3 val. Tel. 737-1941. (Pr.)

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga
"Liucija" jau atspausdinta.
Autorius pavaizduoja lietuvių
gyvenimą nuo XX šimtmečio
pradžios iki II Pasaulinio karo.
22 ilgesni ir trumpesni apsa-
kymai, 184 psl. Kaina \$5.
Gaukama "Naujienose" ir pas
auterių: 6729 So. Campbell
Ave., Chicago, IL 60629.

• Smulčiau malsi — pasto-
vėsi, plonai verpsi — pasėdėsi.

ATSIMINIMŲ FRAGMENTAI APIE F. BORTKEVICIENĘ

(Atkelta iš 5-to puslapio)

girdi, Fuksas niekad neleidęs
manęs suminti... Turbūt ir čia tu-
riu, kaip daugelis gių, bū-
ti dėkingas Felicijos Bortkevi-
čienės nuotakai bei patirčiai,
nes jeigu ne ji, ar ne pašto žen-
klų "dovanos", tai mano paties
likimas galėjo būti kitoks. Kaip
vėliau paaiškėjo, Geštapas jau
kitą dieną po mūsų bendrininko
suėmimo visą kaltę suvertė ant
manęs, net už darbus, apie ku-
riuos nė sapnuote nesapnavau.
Tardymo užrašų, deja, nemačiau,
bet kartu su mūsų bendrininko
pasakojimą 1945 metais Eam-
berge.

Trumpi atsiminimų fragmen-
tai niekad nenušveis dideliuuo
pelnu žmogaus gyvenimo. Fra-
gmentai neatkurs šios paprastos,
pilkas, nespalingas suklees
dėvėjusios moteriškos, kurios
dvasiniai sugebėjimai šimterio-
pai praško jos kuklią ir išorėje
nepretenzingą išvaizdą. Džiau-
guos, kad man teko Feliciją
Bortkevičienę bent iš tolo pa-
žinti. Tegul ji ramiai ilsisi tau-
toje, kurią mylėjo ir kuriai ji vi-
są gyvenimą paskyrė!

(Iš Aidų)

Kad aiškiai žinotum mūsų tau-
tos tikrąją praeitį, jos kilumą,
jos viršžmogišką būdą ir jos
gamtos nesugriaujamais dės-
niais sukurtą gyvenimą bei tik-
rą visatos pastovumo nustaty-
tą amžinumą, remdamasis mū-
sų tautos padavimais, tikra tau-
tine valia ir sveiku, tarptautinių
šmėklių neužburto protu, aš pa-
rašiau šias knygas:

1) Karalienė Birutė. Čia apra-
šomas jos kilnus gyvenimas,
kai mus puolė žiaurūs kryžiuo-
čiai, naikindami viską, ką mūsų
kilni tauta gerbė ir mylėjo.

2) Po Galindų Skydu. Galin-
dų kovos ir gyvenimas, išlai-
kyti mūsų tautą kilnią ir savi-
stovią.

3) Kalnų Dievaitė Ledyna.
Ledynos kilni pagalba apsaugo-
ti mūsų tautą, pradėdant nuo
ledų slinkimo.

4) Lietuvių Sostinė Vilnius.
Kilni kova karaliaus Kestučio,
pradėjus statyti Vilniaus miestą.

5) Lietuvos Senovė. Kilnus ir
jautrus lietuvių tautos gyven-
mo ir jos kovų aprašymas.

6) Karaliaus Vytauto Vaini-
kas. Kruopštus vainiko aprašy-
mas, kaip lenkai jį pagrobė ir
kaip lietuvių jaunimas tą vaini-
ką, lenkų bažnyčioj paslėptą,
surado.

Mieli lietuviai, padėkit man
šias knygas išleisti. Tes knygos
tikrai pagelbės mūsų jaunimui
užaugti tikrais lietuviais.
Su aukšta pagarba,

Mantas Aukštuolis

4 Elizabeth Avenue

Springdale, Conn. 06907

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikala jums gali daug
padėti teisininko Prano SULO
paruošta, — teisėjo Alphonse
WELLS peržiūrėta, "Sūduvos"
išleista knyga su legaliskomis
formomis.
Knyga su formomis gauna-
ma Naujienų administracijoje.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN
THE NATIONAL GUARD

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimui
REAL ESTATE FOR SALE

Home, Land — Pardevimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISU ROSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

Arti 73-čios ir Campbell, 2 butų medi-
nis, didelis kiemas. Tik \$38,500.

Marquette Parko apylinkėje liuksus-
nis 12 butų. Parduotas.

Arti 69-tos ir Rockwell mūrinis, 2
butų. Parduotas.

Brighton Parke mūrinis — 3 butai ir
krautuvė. Parduotas.

Dar turime pirkėjų ir gerų
namų investavimui.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

Notary Public

Insurance, Income Tax

Pirkite senoviškai

• 2 butų mūrinis namas, naujas
stogas ir porčiai. Modernūs ra-
diatoriai, gazo šildymas. Mar-
quette Parke. Sena kaina \$52,000

• 4 butų mūrinis, apie \$9,000
nuomos. Atskiri gazo šildymai.
2 sklypai. 2 garažai.
Brighton Parke. \$57,700.

• Statybai gražus sklypas
Marquette Parke.

• Su \$15,000 pirkėjui proga
Marquette Parke gauti labai
svariai užlaikytą mūrinį namą,
nes pardavėjas duoda paskolą
seniau imamais procentais.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono nu-
merį automatiniam aparate.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,
nuomoti ar apdrausti savo nu-
savybę Chicagoje ar bet kur
Amerikoje, prašome skambinti
ar užėti į mūsų įstaigą.
Mes visuomet pasiruošę
jums patarnauti.
Mes priklausome MLS
ir turime kompiuterį.
Virš 500-tai namų pasirinkimų

BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turio Chicago's miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesčiuose, greitai
garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPITIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėnuo automobilio
Liability apdraudimas pensin-
kams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rū-
šių stogus. Už darbą garan-
tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7400
Taip pat daromi vertimai, giminių
iškvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapalis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 — 424-8654
State Farm, Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. rytą
iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo
9 val. rytą iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

Rest Easy
With Sleep-Eze.
The gentle ingredient in
Sleep-Eze helps you get
a good night's sleep, and
wake up refreshed. Use
only as directed.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko
ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Įstaigą:

American Travel Service Bureau
8727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

• Nemokamas pataravimas užskent lėktuvų, traukinių, laivų keli-
nių (cruises), viešbučių, ir automobilų nuomos rezervacijas. Parduoda-
me kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus;
Sudarome iškvietimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame infor-
macijas visais techninių reikalais.
• Taupykite skrisdami Chartered lėktuvais, tik kelias rezervuoti vietas
į anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gyd-
tojų, visuomenės veikėjų ir rašytojų atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905
metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir
susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir
grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS
ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštų, atsiuntus čekį arba
money order, prie nurodyto kainos pri-
dedant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

Kool-Aid...On A Stick

BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID®
Unsweetened Soft Drink Mix,
any flavor
2/3 cup sugar
1 quart water

Dissolve soft drink mix and
sugar in water. Pour into
plastic ice-cube trays or
small paper cups. Freeze
until almost firm. Insert
wooden stick or spoon into
each. Freeze until firm.
Makes about 20.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausis, didžiausias ir turtingiausias lietuvių fraternalinė or-
ganizacija, lietuviams išsklaidai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie tuos
darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUOGNIS MILIJONUS dolerių
apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis SLA nario pelno, na-
riams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas Lietuvis ir lietuvių draugas gali
Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment
Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam
aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už
\$1,000 apdraudus suna temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopę vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės
į savo apylinkės SLA knopę veikėjų. Kreipkitės
mielai pagelbėti SLA išrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N. Y. 10001

287 W. 28th St.

Tel. (212) 543-3218